

НЕОБХІДНІСТЬ ТА СПОСОБИ ПОКРАЩЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗНАНЬ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ СЕКТОРУ ПРЕВЕНЦІЇ ДЛЯ РОБОТИ З ДІТЬМИ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

Тінін Дмитро Геннадійович

ORCID ID: 0000-0002-8593-1706

старший викладач кафедри ТСП, майор поліції

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Тимофєєв Володимир Павлович

ORCID ID: 0000-0002-6805-8933

старший викладач кафедри ТСП

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Сучасна ситуація в Україні зумовлена новим виміром суспільно-політичних, військово-стратегічних та економічних відносин, що ставить перед державою та суспільством важливі завдання щодо вдосконалення правової бази в інтересах зміцнення національної безпеки України. Відповідно, існує потреба не тільки у науковому дослідженні теоретичних аспектів національної безпеки у світлі глобалізації, а й практичному їх втіленні у сучасні реалії [1, с. 108; 2, с. 98].

Професійна спрямованість правоохоронців на сьогоднішній день передбачає розуміння і внутрішнє сприйняття цілей і завдань професійної діяльності. Зміни, котрі відбуваються у змісті професійної спрямованості, знаходять своє відображення в тому, що зміцнюють мотиви, котрі пов'язані з професійною діяльністю, викликають поклик до прагнення у добросовісному виконанні власних службових обов'язків, бажанні показати себе в якості кваліфікованого фахівця та досягати успіхів в роботі, посиленні почуття відповідальності [3, с. 102; 4, с. 426].

В сучасній Україні проблема домашнього насильства кожного року лише набирає оберти, це показує статистика звернення з цією проблемою до органів Національної поліції за останні роки. Понад 60% жінок в Україні зазнають психологічного, фізичного або сексуального насильства, майже кожна третя – від партнера. Про це свідчать дослідження ЛБСЄ з питань добробуту та безпеки жінок в Україні [5].

По-перше, слід визначити, що домашнє насильство - це діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь [6].

По-друге, слід визначити, що існує такий термін «невидимі жертви домашнього насильства», до них відносяться діти правопорушника, які хоча напряду і не зазнають домашнього насильства, але застають подібні дії у будь-якій формі по відношенню до іншої особи, яка зазнає таке насильство напряду. Таким чином можна визначити, що

якщо в одній сім'ї, наприклад, жінка зазнає домашнього насильства від свого чоловіка, то це також визначає їх дітей, які живуть разом з ними в одному будинку жертвами домашнього насильства з боку чоловіка [7].

Вище сказане дає змогу зрозуміти важливість психологічних знань і навичок спілкування з особами, які зазнали домашнє насильство не-напрямую (невидимі жертви) для працівників підрозділів сектору превенції Національної поліції України. Спілкування з дітьми, які пережили домашнє насильство, вимагає особливого підходу та високого рівня психологічної компетентності з боку правоохоронців. Психологічні знання є важливим інструментом для правоохоронців, які мають справу з дітьми-жертвами домашнього насильства. Наприклад, якщо правоохоронець має достатні знання психологічного розвитку дитини (типове для її віку), то він зможе ефективніше налагодити контакт з жертвою і створити більш сприятливу атмосферу для спілкування, створити емпатичний контакт з дітьми, відчувати їхні потреби та страхи, що сприяє покращенню комунікації та допомагає дітям відчувати для себе підтримку. Також необхідно підкреслити, що діти, які були жертвами насильства, можуть демонструвати різні психологічні симптоми, такі як тривожність, депресія, посттравматичний стрес, а правоохоронці з психологічними знаннями можуть вчасно виявити ці симптоми та забезпечити жертвам підтримку, та вказати на потребу в психологічній підтримці для дітей-жертв, що також є важливим для відновлення психічного здоров'я дітей.

Для вирішення відсутності психологічних знань та навичок, щодо праці з "невидимими жертвами" домашнього насильства серед правоохоронців потрібно вжити заходи для здобуття таких знань. Одним з таких заходів може включати лекційний матеріал, що містить інформацію про дитячу та підліткову психологію, ознаки та симптоми деформації, типового для свого віку, психологічного здоров'я. Симптоми посттравматичного стресу, депресійного стану тощо. Правоохоронці повинні мати доступ до актуальних стандартів і протоколів для роботи з дітьми-жертвами насильства, які враховують психологічні аспекти, а також слід користуватися досвідом Європейських країн.

Другим таким заходом може стати створення механізму співпраці між правоохоронцями та психологами, які зможуть надавати експертну допомогу при роботі з дітьми-жертвами. Це збільшить ефективність та швидкість роботи з дітьми превентивними підрозділами.

Третім заходом для збільшення відсотку правоохоронців, які матимуть психологічні знання та навички, стане більш глибоке вивчення вище перерахованих заходів у закладах освіти зі специфічними умовами навчання, тобто курсантами.

В умовах урбанізації та розвитку економіки суспільство дедалі більше приділяє уваги проблемам, які пов'язані з міжособистісними відносинами в родині. Необхідність вирішення проблем дискримінації та цькування у сім'ях є вкрай високою. Домашнє насильство на сьогоднішній день являється серйозною проблемою, яку не можна ігнорувати [8, с. 290].

Особливістю підготовки поліцейських сектору превенції в умовах воєнного стану постало питання щодо протидії домашньому насильству з особами, які тимчасово переміщені або втікають від війни. З такою тенденцією також виникла нагальна потреба для відпрацювання та отримання практичних навичок для поліцейських під час роботи з сім'ями на блокпостах та інших тимчасових контрольних пунктах. Особливо з сім'ями, які лишились своїх домівок, пережили обстріли та не розуміли що їм робити далі [9].

Приходимо до висновку, що для успішного розгляду справ домашнього

насилення та надання підтримки дітям, які постраждали від нього, превентивні підрозділи Національної поліції України повинні мати психологічні знання та навички. Це допоможе забезпечити кращий захист та підтримку для дітей, які опинилися в складних ситуаціях. Реалізація вищезазначених заходів сприятиме покращенню добробуту дітей та зменшенню впливу домашнього насильства на їхнє життя.

Список використаних джерел:

1. Гунько, К. О., & Тимофєєв, В. П. ЩОДО ПРОБЛЕМИ ЗАГРОЗИ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРОТИДІЇ ЇМ. Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу, 108. <http://pli.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-29.09.pdf#page=108>.
2. Тінін, Д. Г., & Тимофєєв, В. (2023). ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ІЗ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ. Матеріали конференцій МЦНД, (02.06.2023; Одеса, Україна), 98–100. вилучено із <https://archive.mcn.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/600>.
3. Тінін, Д. (2022). ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Collection of Scientific Papers «ΛΟΓΟΣ», (July 8, 2022; Paris, France), 101–103. <https://doi.org/10.36074/logos-08.07.2022.027>.
4. Тінін Д. Удосконалення умов праці поліцейського в умовах сьогодення. The 15 th International scientific and practical conference “Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects”(August 14-16, 2022) MDPC Publishing, Berlin, Germany. 2022. 426 p. <https://reposit.unisport.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/4356/MODERN-SCIENTIFIC-RESEARCH-ACHIEVEMENTS-INNOVATIONS...-14-16.08.22%20%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20301.pdf?sequence=1&isAllowed=y#page=410>.
5. Статистика в Україні. Статистика насильства. Тетяна Рамус та Біла стрічка, Україна. URL: <https://whiteribbonukraine.org/statistics/> (дата звернення 20.10.2023).
6. Про запобігання та протидію домашньому насильству: закон України № 2229-VIII від 07.12.2017. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> дата звернення: 20.10.2023).
7. Микивер І. Керівник Жіночого кризового центру Інґа Міківер: «Жінки, знайдіть у собі самоповагу та навчіться любити себе!». Postimees.ee. 10.11.2020. URL: <https://rus.postimees.ee/7105863/rukovoditel-zhenskogo-krizisnogo-centra-inga-mikiver-zhenshchiny-naydite-v-sebe-samouvazhenie-i-nauchites-lyubit-sebya>.
8. Тінін Д. Г., & Крисько В. А. (2023). ЦЬКУВАННЯ В КУРСАНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ: РОЗМЕЖУВАННЯ МІЖ «МОБІНГОМ» ТА «БУЛІНГОМ». Наукові записки. Серія: Педагогічні науки, (209), 290–296. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-209-290-296>.
9. Тінін, Д., & Тимофєєв, В. (2023). ВАЖЛИВІСТЬ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ДО НЕСЕННЯ СЛУЖБИ В КРИТИЧНИХ СИТУАЦІЯХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Collection of Scientific Papers «SCIENTIA», (June 16, 2023; Athens, Greece), 75–77. Retrieved from <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/1037>.